

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 17. 5. 2022

Jméno a příjmení studenta:

Bc. Adéla Kolátorová

Obor:

Občanská výchova

Vedoucí diplomové práce:

doc. PhDr. Stanislav Holubec PhD. et

PhD.

Oponent diplomové práce:

Mgr. et. Mgr. Anežka Bartlová PhD.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(posudek ~~vedoucího~~/opponenta práce)

Název práce: Pomníky českých středověkých králů a královen

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhovělo):

1. Struktura práce, její téma a cíle

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.)

Autorka si za cíl vytkla „co možná nejúplnější zmapování pomníků, které vznikly od poč. 19. století na území dnešní České republiky“ (s. 177) věnovaných středověkým králům a královnám, což se jí zřejmě podařilo (nárok úplnosti není asi možné naplnit), což má za následek velký rozsah samotné práce. Strukturování práce dle kapitol sleduje jednoduchou logiku chronologie a doplňuje ji (nepoměrně krátkými) kapitolami porovnávajícími situaci podobných pomníků v (dnešním) Polsku a Maďarsku.

Úvodní teoretická kapitola je relativně krátká, což neodpovídá rozsahu dosavadního bádání k tématu, zcela pak chybí reflexe vybraného historického období v historiografii (tedy jak bylo referováno o středověkých panovnících a jak byl jejich „obraz“ budován a využíván pro soudobou politiku). Přínos pro obor je těžké posoudit, protože autorka se odvážně pustila na pole oboru, který zřejmě není jejím hlavním studijním zaměřením (historie a dějiny umění).

2. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešerší pro volbu tématu práce a formulaci výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou)

Spektrum využití literatury a obecně zdrojů (mnoho z nich je internetových) je velké, avšak zvolený způsob citování nedovoluje čtenářům sledovat detailně využití literatury. Na několika místech může vzniknout podezření na chybějící citace, ale to je zřejmě způsobeno právě nevhodně zvoleným citačním územím a není tak chybou studentky.

V první – teoretické – kapitole autorka používá relevantní literaturu, jen výjimečně však najdeme náznaky jejího kritického čtení nebo pokusu o kombinování více zdrojů a jejich problematizace.

3. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod)

Autorka v práci zvolenou metodologii nepopisuje, je však zřejmé, že sleduje částečně ikonografii soch, částečně se zajímá také o okolnosti zbudování pomníků, ale v největší míře aplikuje klasický „školní“ kánon politických dějin bez kritického náhledu, respektive problematizace. Autorka tak především nenahlíží podvojnost, jež nutně vniká při psaní o pomnících: tedy nutné prolínání doby historické a jejího dobového (avšak stále ještě historického) výkladu, jeho zacílení, záměr aktérů atp.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s pojmy a koncepty, kontextuální správnost argumentace)

Autorka prokázala obdivuhodnou trpělivost a pečlivost ve vyhledávání jednotlivých předmětů zájmu. Bohužel méně péče věnovala například samotnému vymezení předmětu zájmu: Z veškeré literatury, již cituje v úvodní kapitole vyplývá mnoho různých přístupů k definici anebo vymezení pomníků, ale autorka sama se nepokusila o formulaci vlastní (syntetické) kategorie. To bohužel v důsledku vedlo v celé práci k rozmyšlení pojmů namísto jejich precizování či re-formulace. Nepochopitelné pak zůstává zařazení „amatérských“ sošek, „umístěných na místech, která s danou osobností téměř nesouvisí“ (s. 179), jež podle mého názoru nemají s pomníky v podstatě nic společného.

5. Závěry a naplnění cílů

(jsou formulovány jasné závěry, je zřejmé, jaké poznatky práce přinesla, jsou nové poznatky vztaženy k původnímu literárnímu kontextu, jsou výsledky práce nahlíženy kriticky – například jsou uvedena omezení pro jejich platnost?)

Formulace závěrů je postižena chybnou formulací výzkumné otázky v začátku zkoumání tématu. Autorka formuluje svoje otázky až v kapitole-závěru, kde na ně ale již není možné odpovědět a v celé dlouhé práci na ně také bohužel autorkou formulované odpovědi též nenajdeme. Přitom bylo by velmi zajímavé pokusit se odpovědět na to, jakou roli konkrétní pomníky hrály v utváření národní identifikace (zde bych doporučila například knihu historika Tomáše Samky *Tahle země je naše* (2016) anebo knihu Miroslava Hrocha *Pohledy na národ a nacionalismus* (2004), či knihu Mileny Bartlové *Naše národní umění* (2009), ale i množství z těch publikací, které autorka sama cituje).

Autorka klade důraz na vytvoření přehledu, ale i v takovém – velmi nesnadném úkolu – je třeba, podle mého názoru, se ptát, za jakým účelem přehled vytváříme: Čí paměť upřednostňujeme a zda naopak není vynechání jiných položek problematické (úplnost je spíše iluzorní – například ve výčtu chybí socha/pomník markraběte Jošta Lucemburského / Moravského z roku 2015, jenž sice nebyl „českým králem“, ale byl panovníkem spravujícím Moravu a římským králem, což není míněno jako výtka, ale jako ilustrace faktu, že úplnosti v takto vymezeném úkolu je skoro nemožné dosáhnout).

V krátké ale zajímavé kapitole o pomnících Piastovců a Arpádovců i kvůli nutnému zhuštění rozsáhlého tématu (chybí však podrobnější popis situace probídanosti v daných zemích) autorka dojde k interpretaci a částečně i kritického náhledu na pomníky v Polsku a Maďarsku (byť i zde je socio-politický kontext zmíněn jen velmi zběžně). Je škoda, že takových míst není v práci systematicky více.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

(odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita)

Jazyková a gramatická úroveň práce je výborná.

7. Formální a grafická úroveň práce

(obsahuje práce všechny náležitosti, jaká je její grafická úroveň)

Práce obsahuje velké množství obrázků, které činí čtení zajímavým a pomáhají v orientaci.

Celkové zhodnocení práce, popřípadě otázky k obhajobě

Celkově je práce dobrá, trpí však tím, že si autorka nebyla donucena položit důkladněji formulovanou výzkumnou otázku, která by jí pomohla práci strukturovat a celek by tak byl pro čtenáře a čtenářky poutavější.

Za chybu považuji, že autorka neaplikovala poznatky získané z četby teoretického uchopení pomníků v textech, které zmiňuje v první kapitole. Také jistá nesystematičnost, kvůli níž jsou množství a druh informací uváděných u jednotlivých příkladů pomníků výrazně rozkolísané.

Za základní otázku k obhajobě bych navrhla zhodnocení samotné autorky, co se prací na takto pojaté a strukturované diplomové práci naučila a co jí tato – vpravdě monumentální a jistě mnohdy mravenčí – práce přinesla po odborné stránce? Bylo by možné definovat (byť zpětně) výzkumnou otázku, která zůstala zanesená velkým množstvím zpracovaného materiálu?

Dále pak bych navrhla diskusi o autorčině definici „pomníku“: jak by zněla taková definice, která by zahrnuje všechny zmíněné typy?

Práci doporučuji k obhajobě.

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B – velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl
-------------	------------------------	-----------	---------------

V Českých Budějovicích dne 17.5.2022

Mgr. et Mgr. Anežka Bartlová PhD.

Podpis vedoucího/opponenta diplomové práce